

# **Terningerne er forkastet**

eller  
"Et slag for meget"

**Middelalder-episode**  
af  
**Jens E.Hansen**



**data *Plays***

[www.dataPlays.dk](http://www.dataPlays.dk)

**December 1998**

# **Terningerne er forkastet**

**eller**  
**"Et slag for meget"**

## **Middelalder-episode**

**af**  
**Jens E.Hansen**

**Baseret på en virkelig hændelse på Måløv/Veksø-egnen fra ca 1430**

**Handlingen - alle scener - udspilles på bar scene.**

**Gerne udendørs.**

**Der bruges kun få remedier (et let bord, en fornem tronstol)**

### **Personerne:**

|                                    |            |   |
|------------------------------------|------------|---|
| <b>NARREN, STYGGE SNUDENDREJER</b> |            | Hofnar hos Ridder Tyregård                |
| <b>RIDDEREN, TORLUF TYREGÅRD</b>   |            | Ridder af Hørsholm                        |
| <b>BORGHILD TYREGÅRD</b>           |            | Hans hustru                               |
| <b>VÆBNEREN, ERFRARD MØLTIKE</b>   |            | Væbner, besidder af Borgen Vigsø          |
| <b>BISKOPPEN</b>                   |            | Af Roskilde, Borghilds onkel              |
| <b>EN BONDEKONE</b>                | [/ FRU     | Landsbyboer [/ alternativet kan udelades] |
| <b>MØLTIKE]</b>                    |            | Landsbyboer [/ alternativet kan udelades] |
| <b>EN BONDEMAND</b>                | [/ TJENER] | Tjener hos Tyregård                       |
| <b>TJENEREN</b>                    |            |   |

Stykket er skrevet med henblik på forevisning for skoleklasser fra børnehave- til 6. klasse. Derfor er der indlagt forslag til en del simpel falden-på-halen-komik, som forhåbentlig kan få selv mindre børn til at fatte interesse for denne fortælling.

Narrens funktion er naturligvis at skabe grobund for enkel og direkte latter.

Moderne børn kan måske være vidende om mange ting, men de mere snirklede regler, som Middelalderens mennesker levede efter, er ikke blandt disse.

Man kan måske ovenikøbet tvivle på, om moderne *voksne* er bedre hjulpne!

For det *var* et specielt samfund, dengang ...

NB. Det indlagte, delikate tema om Biskoppen og borgfruens tidligere eskapader skal ikke få nogen til at fortolke stykket efter voksne retningslinier. Dette tema skal bare være der - ikke udpensles!

## Scene 1

*NARREN kommer ind fra Dameside. Han øver sig på et tryllesnummer / eller på at jonglere. Da han når Midtscene, opdager han publikum, bliver forskrækket og falder over sine egne ben, mens hans remedier flyver omkring ham.*

| PERSON | HANDLING   | REPLIK   |
|--------|--|--|
| NARREN | <i>Rejser sig og famler omkring efter sine remedier<br/>Ser ud over publikum</i> | Åh, hvor blev jeg forskrækket. Der plejer aldrig at være nogen her.<br>... og så SÅ mange!<br><br>Nå, men der er vel en grund til at I sidder der med øjnene på stilke og strittende øren, ikke?<br><br>Jo! Nu ved jeg det. I skal jo høre den både meget triste og meget morsomme historie om dengang, min lille ridder kom noget så skrækkeligt galt afsted.<br><br>Men måske jeg hellere skulle præsentere mig selv først.                                    |
|        | <i>Bukker overdrevent og klovnet</i>   | Mit navn er Stygge Snudendrejer.<br>Til tjeneste.  |
|        | <i>Vender profilen til publikum, så vi ser han lange, krumme næse</i>            | Ja, I skal ikke grine derhenne! Det er skam et meget fornemt navn. Biskoppen af Århus - Gud være hans sjæl nådig! - hed også Stygge, at I ved det! Stygge Krumpen, ja!<br>Nå ja, han hed ikke Snudendrejer, men det er altså mit navn. Og så kan I selv prøve at regne ud, hvorfor jeg hedder det..!   |
|        | <i>Med påtaget patos og alvor</i>  | Jeg er nar. Ikke <i>til nar</i> - det kan være nogle af Jer bliver det senere - men ikke mig. Jeg er nar. HOFnar! ligesom min far var det, og hans far før ham.<br><br>Jeg er nar hos den ædle ridder udi Hørsholm, Herr Torluf Tyregård. For enhver ridder med respekt for sig selv har naturligvis en hofnar, ganske som kongen.<br><br>Og, ser I, det allerbedste ved at være hofnar, det er - ganske enkelt - at man kan gøre nar af alle. Især af ridderen. |

(Fortsættes)

| PERSON  | HANDLING  | REPLIK   |
|---|---|--|
| <b>NARREN</b><br>(fortsat)  |   | Men <i>ikke</i> hans hustru. Uha-da-da, nej. Den stolte Borghild Tyregård, født Lidenstrup, skal man ikke lave grin med! Men det får I selv at se lige om lidt.<br><br>For nu synes jeg, at vi skal starte på historien:   |
| <i>RIDDEREN, TJENEREN og VÆBNEREN kommer ind fra Kongeside.<br/>TJENEREN bærer et let (sammenklappeligt) bord. På bordet en kande mjød og to udsmykkede træ-raflebægre.<br/>RIDDEREN og VÆBNEREN har hver et tinkrus i hånden.<br/>TJENEREN anbringer bordet på Midtscene og de to herrer begynder at røfle</i> |   |  |
| <b>NARREN</b>   | <i>Fortsætter</i>                                     | En gang for cirka fjorten måneder siden kom min lille riddermand og hans brave hustru på visit på Borgen Vigsø hos deres - dengang - gode venner, Kongelig Væbner Erfrard Møltike og dennes yndige frue, Ingegerd.<br><br>Efter et herligt aftensmåltid gik de to fruer afsides for at snakke kvindesnak, og så kunne de noble herrer muntre sig med lidt terninge-leg ... |
|   | <i>Går hen og stiller sig tæt på RIDDEREN</i>         | Jeg var naturligvis også med!  |
| <b>RIDDEREN</b>   | <i>Ryster bægeret hårdt</i>                           | Nå, gode Erfrard, lad os se, om ikke lykken vender!<br>Se bare her!  |
| <b>NARREN</b>   | <i>Ryster opgivende på hovedet og vrider hænderne</i> | Åh nej, søde Luffe. Du taber igen!   |
| <b>RIDDEREN</b>   | <i>Vrisser</i>  | Hold din mund, Stygge. Jeg ved, jeg vinder.  |
| <b>NARREN</b>   |   | Selvfølgelig. Med al det uheld, du har i kærlighed, så burde du altid vinde.   |
| <b>RIDDEREN</b>   | <i>Med let grødet stemme</i>                          | Ssshh, lille nar. Ikke så højt. Tænk, hvis Borghild ...  |
| <b>VÆBNEREN</b>   |   | Det er da bemærkelsesværdigt så uheldig, du er idag, Torluf. Måske vi skulle standse spillet.  |

| PERSON          | HANDLING  | REPLIK   |
|-----------------|---|--|
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Rækker krævende kruset frem mod TJENEREN</i>         | Ikke tale om! Vi spiller. Nå, hvor kom vi til?   |
| <b>TJENEREN</b> | <i>Skænker mjød</i>                                     |  |
| <b>VÆBNEREN</b> | <i>Lidt forlegent</i>                                   | Jeg er bange for, at du netop har tabt din ridehest til mig.   |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Drikker hårdt, rækker atter kruset mod TJENEREN</i>  | Nå, jeg har andre krikker derhjemme. Hvad har vi så, vi kan sætte ind?   |
| <b>TJENEREN</b> | <i>Skænker mere mjød</i>                                |  |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Vender sig mod NARREN</i>                            | Sig mig, Stygge. Er der ikke noget om, at vi ejer noget jord her i nærheden?   |
| <b>NARREN</b>   | <i>Klamrer sig 'desperat' til RIDDEREN</i>              | Nej, ikke det, lille Luffemand!<br>Ikke Måløv! Selvom det blot er en samling tarvelige bondegårde og noget ussel mosejord, så kan du da ikke - ...   |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Som om VÆBNEREN ikke kan høre det</i>                | Ja, ikke sandt. Derfor!  |
|                 | <i>Vender sig mod bordet</i>                            | Jeg vædder landsbyen Måløv med omliggende jorde på det næste slag. <i>Mod alt</i> , hvad du har vundet hidtil!   |
| <b>VÆBNEREN</b> | <i>Ser forsigtigt på RIDDEREN</i>                       | Måløv landsby? Tjo, den ligger ganske rigtigt op til vore marker mod øst, så det ville da være en kærkommen tilføjelse til godset.<br>Men tror du nu ikke hellere, at vi skulle stoppe her. Jeg har ikke lyst til at vinde mere fra dig. |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Nu rigtigt fuld</i>                                  | Vrøvl og vås og vample kællinger. Vi spiller.<br>En hel landsby mod alt, hvad du ellers har vundet!<br>Slå, Erfr- ... Er-... min ven! - bare slå!<br>Jeg ved, lykken er vendt!   |
| <b>VÆBNEREN</b> | <i>Tager langsomt bægeret, ryster det kort, og slår</i> | Åh - to toere!   |
| <b>NARREN</b>   | <i>Ler overstadigt</i>                                  | 'De tvende Jomfruer'. Kom så, Luffemand, den kan du sagtens slå.   |

| PERSON   | HANDLING   | REPLIK   |
|--|--|--|
| <b>RIDDEREN</b>  | <i>Griber bægeret, taber terningerne på jorden</i>                                   | Årh, ved Djævelen og alle hans svende!   |
| <i>NARREN og TJENEREN kommer i sagens natur til at støde ind i hinanden under jagten på de (to) flyvende terninger. [Gerne lidt slapstick]</i> |  |  |
| <b>NARREN</b>  | <i>Samler bæger og terninger, rækker det til RIDDEREN</i>                            | Så, Luffemand. Selv om du snart ikke kan skelne firere fra ottere, så slå. Og slå nu noget bedre end 'De tvende Jomfruer'!                           |
| <b>RIDDEREN</b>  | <i>Ryster bægeret overdrevent forsigtigt og lader terningerne rulle ud på bordet</i> | Kom så, mine søde små perler. Et par femmere eller måske bare 'Kongens løsesum' - så bliver jeg glad.  |
| <b>NARREN</b>  | <i>Ser forskrækket på terningerne</i>  | To ENERE!! Ikke engang en simpel lille 'Jomfru'! Luffemand, nu skuffer du mig sandelig!  |
| <b>RIDDEREN</b>  | <i>Vakler væk fra bordet. Rækker kruset frem</i>                                     | Fordømte spil. Årrrh, stik mig fluks noget mere mjød!  |
| <b>TJENEREN</b>  | <i>Skænker nok mere mjød</i>   |  |
| <b>VÆBNEREN</b>  |  | Tja, man kan ikke sige, at du sidder i held i dag. Men jeg synes, vi skal glemme det sidste spil ...   |
| <b>RIDDEREN</b>  | <i>Vredt</i>   | Ikke tale om. Spillegæld er æresgæld. Tror du ikke, jeg står ved mit ord. En ærlig ridder kan man sgu - (bøvs) - altid sto-sto-sto ... le på. (Hup!) |
| <b>NARREN</b>  | <i>'Hvisker' højt</i>  | Måske skulle den ærede Herr Væbner få det skriftligt. Det er ikke sikkert, at Luffemand her kan huske ret meget, når han vågner i morgen.            |
| <b>RIDDEREN</b>  |  | Vår din mund, usle nar. Du tror nok, du er så klog, hvad? En ridder står altid ved sit ord. Ikke mere om den sag!                                    |
|  | <i>Vakler langt mere faretruende</i>   | Men måske man skulle se, at - ...  |
| <b>NARREN</b>  | <i>Skynder sig at støtte RIDDEREN</i>  | Ja, kom bare med her. Så skal vi nok finde et rart sted at putte dig.  |
|  | <i>På vejen ud mod Kongeside</i>   | Føj for et dumt spil. Og så en hel landsby! Det bliver Borghild ikke glad for.   |

| PERSON  | HANDLING                                     | REPLIK   |
|---|--|--|
| RIDDEREN  | <i>Tysser fordrukkent</i>                    | Ikke et ord til Borg-Borg-Borg-hi-i-i-i-...  |
| NARREN  |  | Nej, naturligvis ikke. Kom nu bare med, lille Luffe.   |
| <i>NARREN og RIDDEREN ud i Kongeside.<br/>TJENEREN bærer bord med bægre m.m. ud i Dameside.</i> |  |  |
| VÆBNEREN  | <i>Ser efter RIDDEREN</i>                    | Gad nok vide, <i>hvor</i> meget, han kan huske i morgen ..?<br>Men jeg må hellere finde vores gæve hustruer.   |
|   | <i>Ud i Kongeside</i>                        |  |
| NARREN  | <i>Kommer listende tilbage fra Kongeside</i> | Ja, som I nok kunne se, så var det ikke Lykkens Gudinde, som smilede til min lille ridder. For slet ikke at tale om, hvem der <i>absolut heller ikke</i> smilede til ham næste morgen! |
|   | <i>Ud i Dameside</i>                         |  |

## Scene 2

|          |  |   |
|----------|--|---|
| RIDDEREN | <i>Kommer langsomt stavrende fra Kongeside.<br/>Råber:</i>   | Årrhh, bare man ikke blev så tør i halsen.<br>Tje- ..! (Hrrrrmm-hrrrrmm!)<br>Hør, Tjener! Bring mig straks et krus - ..!  |
| BORGHILD | <i>Står pludselig i Dameside</i>   | Du skal aldeles ikke have noget mjød nu! Sig mig, er du klar over, hvad klokken er?   |
| RIDDEREN | <i>Slukøret</i>  | Go-god morgen, min due. Du er vel nok tidligt oppe.   |
| BORGHILD | <i>Fnyser</i>  | Tidligt! Siger du? Solen har stået på himlen i seks timer. Jeg har været klar til at rejse i fire. Og du ligger bare og snorker fordrukkent!<br>Det er sandelig en nydelig ridder, må man sige. |
| RIDDEREN | <i>Forsøger at mande sig op</i>  | Hør nu her, søde Borg-...   |
| BORGHILD | <i>Afbryder:<br/>Skal til at vende sig, men standser.<br/>Atter mod RIDDEREN, med 'sukkersød' stemme</i> | Du stiller i gården om fem minutter.<br><br>Åeeh, jo ... Der var lige en enkelt ting mere ...   |

| PERSON   | HANDLING  | REPLIK  |
|----------|---|---|
| RIDDEREN | <i>Stammer</i>                                      | Ja-ja-ja, hvad, min - øh, due?  |
| BORGHILD | <i>Nærmer sig langsomt</i>                          | Jeg hørte sådan en pudsigt historie i går aftes.  |
| RIDDEREN | <i>Tripper baglæns i takt med hendes fremmarch</i>  | En pudsigt historie, siger du?  |
| BORGHILD | <i>Stemmen er stadig 'kælen'</i>                    | Ja, men det var naturligvis <i>kun</i> en historie. Tænk dig, Erfrard fortalte, at I spillede terning. Nå, men gør I jo så tit, ikke? |
| RIDDEREN |   | Ter-ter-ter-...<br>Jo, det gør vi vel.  |
| BORGHILD |   | Og så sagde han, at du havde haft en smule uheld?   |
| RIDDEREN |   | Årh, en smule. Ja, <i>kun</i> en smule. En lille-bitte smule.   |
| BORGHILD |   | Som for eksempel, at du tabte de fjorten guldstykker, du havde i din pung?  |
| RIDDEREN |   | ...øh, ja. Det var jo kun et spil ...   |
| BORGHILD |   | ... og vores to bedste jagthunde ..?  |
| RIDDEREN | <i>Virrer på hovedet uden at sige noget</i>         |   |
| BORGHILD |   | ... og din bedste ridehest, som trofast venter på dig nede i gården ..?<br><br>Men så tabte du heller ikke mere, vel?                 |
| RIDDEREN | <i>Vrider fingre, mens han studerer dem intenst</i> | Tja, tjo, næ ... <i>næ!</i> det gjorde jeg ikke. Nej, jeg tabte ikke mere!  |
| BORGHILD | <i>Stikker ansigtet helt op i RIDDERENS</i>         | Heller ikke en lille samling huse ved navn Måløv, hm!?  |
| RIDDEREN |   | Hvad mener du? <i>Nej</i> , det kunne jeg da aldrig finde - ...   |
| BORGHILD |   | Din store, snotdumme... din ...din - ... årh, forbandet være den dag, min far tvang mig til at give dig mit Ja!                       |



| PERSON   | HANDLING  | REPLIK  |
|----------|---|---|
| RIDDEREN |   | Det er jo kun en landsby, ikke?<br>Og noget gammel mosejord. Og det ligger så fordærdeligt langt fra Hørsholm.  |
| BORGHILD |   | <i>Kun</i> en landsby? siger du? Og lidt mosejord?<br><br>Sig mig, hvor i alverden har du tabt den lille smule forstand, du engang må have haft inde i din dumme knold?<br><br>Tilgroede moser bliver til bløde enge med langt grønt græs. Ved du hvor mange køer og får, der kan græsse på bare een eng. Og når man kan sælge sine fede køer og får på markedet i København, hvor kongen er ved at bygge sin nye borg, ved du hvad så??!!<br><br><i>Ved du, hvad man kan i rigets nye hovedstad?</i> |
| RIDDEREN | <i>Er nu slået helt ud</i>  |   |
| BORGHILD | <i>Stamper i jorden og ser ud som om, hun vil stikke ham en lussing</i> | <i>Man kan tjene formuer!</i><br>Og det har du netop gjort alt for, at vi aldrig kommer til, min bedste 'Herr Ridder Torluf Tyregård af Hørsholm'!<br><i>Ridder, ha! Du er og bliver ikke andet end en stor ... stupid - ... - ... okse!</i>  |
| NARREN   | <i>Kommer meget forsigtigt nærmere fra Dameside</i>                     |   |
| BORGHILD | <i>Vender sig hurtigt og peger på NARREN</i>                            | <i>Og du!</i><br>Du burde i det mindste være klogere.<br>Kunne du ikke have lagt ham i seng noget før?!   |
| NARREN   | <i>Lister i en stor bue uden om BORGHILD</i>                            | Øh ... æh-hæ-hæ-hæ ...øh, jeg gjorde sandelig, hvad jeg kunne, nådige Frue. Jeg gjorde, hvad jeg kunne.   |
| BORGHILD |   | Og du ved så glimrende, at det ikke er nok, ikke sandt. Årh, mandfolk!! Gid en vis mand havde dem!  |
| RIDDEREN |   | Så, min due. Skal vi nu ikke bare se at komme hjem?   |

| PERSON          | HANDLING  | REPLIK  |
|-----------------|---|---|
| <b>BORGHILD</b> | <i>Ser bare på ham</i>                                  | <i>Det kunne du lide, hvad? Næ, min fine ven. Vi skal ikke hjem.</i>  |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Med lille stemme</i>                                 | Skal vi ikke hjem?  |
| <b>BORGHILD</b> |   | Nej, vi skal til Roskilde. Og <i>derefter</i> skal vi hjem.   |
| <b>NARREN</b>   | <i>'Fortvivlet'</i>                                     | Roskilde. Åh, det er en meget stor omvej.   |
| <b>BORGHILD</b> |   | Og jeg siger, vi skal til Roskilde. Hvem er det, der skal godkende al overdragelse af jord?<br>Det skal Kirken.<br>Og hvem er Biskop i Roskilde?  |
| <b>RIDDEREN</b> |   | Det er jo din onkel ..? Men jeg kan ikke se, hvordan han kan - ...  |
| <b>BORGHILD</b> | <i>Marcherer ud i Dameside</i>                          | Det er da også komplet ligegyldigt. Du har sandelig gjort rigeligt allerede! Nu gør du bare som der bliver sagt. Vi tager til Roskilde og besøger min onkel.<br><i>Nu! Med det samme!</i> |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Ser skræmt efter hende</i>                           | Jo, min due. Jeg kommer straks.   |
| <b>NARREN</b>   | <i>Puffer 'venskabeligt' til RIDDEREN</i>               | Hvor er du en lykkelig mand, Luffe. Tænk at have sådan en klog hustru.  |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Vrænger hidsigt ansigt og rækker ud efter NARREN</i> | <i>AAAArrrrhhhh - ...</i>   |
| <b>NARREN</b>   | <i>Haster ud i Dameside</i>                             | Sagde jeg nu noget forkert igen ..?   |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Stormer efter med strakte arme og krumme fingre</i>  |   |

### Scene 3

*NARREN og TJENEREN bærer en fornem tronstol ind på Midtscene. [Gerne lidt slapstick]*

*BISKOPPEN kommer ind og sætter sig i stolen.*

*RIDDEREN og BORGHILD kommer ind fra Dameside.*

*NARREN og TJENEREN stiller sig bag de to.*

**BISKOPPEN** *Hæver nådigt sin højre hånd* Det er jo min ærede niece - og hendes mand. Vær hilset, Ridder Tyregård. Også du, Borghild. I må kysse min ring.

*RIDDEREN og BORGHILD træder frem efter tur, tager BISKOPPENS hånd og kysser hans ring*

**BISKOPPEN** *Med et langt blik på BORGHILD* Hvad bringer Jer dog hid, min brave Ridder? Det er længe siden, at Vi har haft fornøjelsen af Jert besøg ... og af at se Vores smukke niece.

**RIDDEREN** *Lidt beklemmt* Ja, Deres Højærværdighed. Det er længe siden. Men vi kom netop forbi Roskilde, og så kunne vi da ikke undlade at aflægge Jeres Høje Bispesæde et besøg.

**BISKOPPEN** Det glæder mig usigeligt.

**BORGHILD** *Puffer til RIDDEREN*

**RIDDEREN** *Hvisker Højt igen* Ja, ja!  
Men - udover vores store glæde ved at gense Deres Højærværdighed, så var der en enkelt lille ting, som - ...  
Ja, det er måske kun en bagatel, men det er noget som ligger både mig og min hustru stærkt på sinde.

**BISKOPPEN** Sig roligt frem, min gode Ridder. Er der noget, jeg kan gøre for Jer .... og Jeres hustru, så sig bare frem.

**BORGHILD** Forstår De, ædle Onkel. Min mand er så forfærdelig bange for, hvad der skal ske med hans udødelige sjæl, når -

*Vender blikket nedad* Altså, når han - om Herren så vil først om mange, mange år - skal forlade denne Jammerdal.

**BISKOPPEN** *Vinker afværgende* Du mener ..?

| PERSON           | HANDLING                                | REPLIK  |
|------------------|---|---|
| <b>NARREN</b>    | <i>Stikker hovedet frem</i>             | Når han stikker snudeskaffet i vejret, Deres Nåde.  |
| <b>RIDDEREN</b>  | <i>Skynder sig at skubbe NARREN væk</i> | Når den dag oprinder, hvor jeg - som alle dødelige - må forlade dette liv for at afvente den Yderste Dag, hvor Vorherre i det Høje skal dømme os alle.  |
| <b>BISKOPPEN</b> |   | Åh, jeg forstår. Du er bekymret for, hvor længe din sjæl skal hensyngne i Skærsildens flammer. Det er så ganske forståeligt, min søn.   |
| <b>BORGHILD</b>  |   | Ja, Høje Onkel. Derfor er vi opsatte på at gøre, hvad vi kan, for at dette ophold skal blive så kort og så smertefrit som muligt.   |
| <b>BISKOPPEN</b> |   | Vor Elskede Kirke har da også midler til at mildne disse lidelser. Standard-taksten er - ...  |
| <b>BORGHILD</b>  |   | Undskyld, Onk- ...Deres Højærværdighed, men vi kender prisen. Og vi er også kun kommet for at bede Deres Højærværdighed om, at der må blive læst en række sjælemesser for min husbond, når den dag oprinder.  |
| <b>RIDDEREN</b>  |   | Og vi er parate til at betale, hvad det koster.<br><br>Forstår Deres Højærværdighed, jeg er i besiddelse af et lille, frugtbart stykke land på egnen ved Vigsø. Det ville være mig kært, om Kirken ville modtage dette stykke land som betaling for mine sjælemesser. Altså fra den dag, hvor jeg - øh, altså, når jeg er - ... |
| <b>BISKOPPEN</b> |   | Sig ikke mere, min søn. Det er kun naturligt. Og jeg kan forsikre Jer om, at det skal bekomme Vor Elskede Kirke vel at modtage denne overdådige gave som betaling.  |
| <b>BORGHILD</b>  | <i>Ser tutte-nuttet på BISKOPPEN</i>    | Der er blot en enkelt lille detalje, Høje Onkel.  |
| <b>BISKOPPEN</b> |   | Kirken vil tålmodigt afvente den dag, mit barn.   |

| PERSON              | HANDLING  | REPLIK  |
|---------------------|---|---|
| <b>BORGHILD</b>     | <i>Går fortroligt nærmere.<br/>Meget nærmere</i>  | Nej, jeg mener. Om jorden. Forstår du, Onkel. Der er en væbner, som bor på Borgen Vigsø - ganske nær ved den omtalte jord - som påstår, at han er den rette ejer af jorden.   |
| <b>BISKOPPEN</b>    | <i>Ser forvirret på dem</i>   | Som påstår ..? Jeg forstår ikke.  |
| <b>BORGHILD</b>     | <i>Giver tegn til<br/>BISKOPPEN om at følge<br/>med lidt afsides<br/>Taler fortroligt [- UDEN<br/>at det kommer til<br/>yderligheder]</i> | Ser du, Onkel. Torluf kan jo godt lide et lille glas mjød. Og forleden aften, mens vi overnattede hos denne væbner på Vigsø, så sad herrerne og fik sig et par krus efter aftensmaden. Måske et krus eller to for meget, du ved.<br><br>Og tænk dig. Næste dag påstod den stymper, at han havde <i>vundet</i> netop det stykke jord fra Torluf - i terningspil. Hvad siger du så? |
| <b>BISKOPPEN</b>    |   | Jo, men så - ...  |
| <b>BORGHILD</b>     |   | Og derfor er du nødt til at gøre noget ved den væbner. Hvis ellers jorden skal tilfalde Kirken, når Torluf dør.   |
| <b>BISKOPPEN</b>    | <i>Snedigt - med fingeren<br/>på næsen</i>  | Hvad er det for en slags jord, min søde?  |
| <b>BORGHILD</b>     |   | Tilgroet mose. Den bedste muld til at opfede køer og får. Og kødet kan sælges både her i Roskilde og i kongens nye hovedstad.   |
| <b>BISKOPPEN</b>    | <i>Eftertænksomt og<br/>dæmpet</i>  | Din mand kan leve i mange år, Borghild.   |
| <b>BORGHILD</b>     |   | Med dét liv han fører? Det var ikke kun to glas mjød, han drak, kære Onkel.   |
| <b>BISKOPPEN</b>    | <i>Lidt højere</i>  | Og hvis jeg så sørger for, at denne Væbner - ..?  |
| <b>RIDDEREN</b>     | <i>Bryder ind</i>   | Erfrard Møltike. Ja, han har faktisk giftet sig til godset. Gennem sit giftermål med en datter til Bo Dyhre.  |
| <b>BISKOPPEN</b>    |   | Bo Dyhre? Den mand har jeg aldrig kunnet lide!<br>Nuvel, kære børn. Jeg skal tænke alvorligt over sagen.  |
| <b>(fortsættes)</b> |   |   |

| PERSON   | HANDLING                                 | REPLIK   |
|--|--|--|
| <b>BISKOPPEN</b><br>(fortsat)  |  | Det er ikke let at afgøre denne slags stridigheder, men Vi vil naturligvis kun træffe Vor afgørelse efter Vor Elskede Kirkes ønsker.                                       |
| <b>BORGHILD</b>  | <i>Tilbage i den officielle stemning</i> | Jeg vidste, at vi kunne stole på Deres Højærværdigheds visdom og overbærenhed.   |
| <b>NARREN</b>  | <i>Mod publikum</i>                      | Og gode næse for en fed forretning!  |
| <b>BISKOPPEN</b>   |  | Hvis Vi skaffer Jer jorden tilbage, vil det være Os en glæde at modtage den som kun alt for rigelig betaling for halvtreds messer til Jeres sjæls frelse, Ridder Tyregård. |
| <b>RIDDEREN</b>  |  | Deres Højærværdighed er alt for nådig.   |
| <b>BORGHILD</b>  | <i>Nejer ærbødigt</i>                    | Vi vil afvente Jeres afgørelse på vor borg i Hørsholm.   |
| <b>BISKOPPEN</b>   | <i>Løfter hånden velsignende</i>         | Guds fred, kære børn.  |
| <i>RIDDEREN, BORGHILD, TJENEREN og NARREN går mod Dameside</i>                     |  |  |
| <b>NARREN</b>  | <i>Vender sig og vinker på vej ud</i>    | Farvel så længe ... lille Onkel.   |
| <i>BISKOPPEN rejser sig kort efter og går adstadigt ud i Dameside.</i>             |  |  |
| <i>NARREN og TJENEREN træder lynhurtigt tilbage og bærer tronstolen ud.</i>        |  |  |
| <i>Under dette må NARREN meget gerne drille og irritere TJENEREN!! [Slapstick]</i> |  |  |

## Scene 4

*NARREN, BONDEKONE og BONDEMAND kommer ivrigt sladrende ind fra Dameside*

|                  |   |   |
|------------------|---|---|
| <b>BONDEKONE</b> | <i>Slår ud med hænderne og klapper dem sammen - mange gange</i> | Tænk Jer, den fine herre. Men når præsten siger det, så er det rigtigt. |
| <b>BONDEMAND</b> |   | Jeg synes nu stadig, det lyder sært.                                    |
| <b>NARREN</b>    | <i>'Spiller med'</i>  | Manden er en slyngel. Ingen tvivl derom.                                |
| <b>BONDEKONE</b> |   | Og jeg som troede, han var en rigtig herremand.                         |

| PERSON   | HANDLING  | REPLIK  |
|--|---|---|
| BONDEMAND  | <i>Nikker tungt</i>   | Han har da altid behandlet os pænt.   |
| BONDEKONE  |   | Tjo. Ja, hver Jul fik vi trods alt lov til at slagte en halv gris.  |
| NARREN   | <i>'Salvelsesfuldt'</i>   | Vor Elskede Kirke kan ikke tage fejl. Biskoppen selv har kastet sin bandbulle over væbneren .                                     |
| BONDEKONE  |   | Jo - og ja. Det er rigtigt nok.   |
| BONDEMAND  |   | Sært er det immervæk.   |
| BONDEKONE  |   | Tænk at blive frataget alle menneskelige rettigheder på den måde.   |
| NARREN   |   | Sådan er loven, ved I.  |
| BONDEKONE  |   | Jo, men det må da være forfærdeligt, når ingen af vos andre må tale med ham, eller - ...  |
| BONDEMAND  |   | Nå, det er vel ikke så svært. Hvor tit har du måske snakket løs til en herremand, hvad?   |
| BONDEKONE  |   | Du ved godt, hvad jeg mener.  |
| NARREN   | <i>Opfordrende</i>  | En stymper, det er han i det mindste.   |
| BONDEKONE  |   | Ja, og en lurendrejer. Tænk sådan at snyde i terningspil. Jo, han fortjener nok at blive bandlyst fra Kirken og vores andres liv. |
| <i>VÆBNEREN kommer roligt gående fra Kongeside</i> |   |   |
| BONDEMAND  |   | Tys, Kone. Se, hvem der kommer der.   |
| BONDEKONE  | <i>Med hånden for munden</i>  | Åh, det er jo - ...   |
| BONDEMAND  | <i>River huen af hovedet og skal til at bukke, da</i>   |   |
| BONDEKONE  | <i>Straks giver ham et dask i ryggen.<br/>Bliver selv stående med demonstrativ stiv ryg og blikket vendt bort</i> | Vil du straks holde op med det. Vi er ikke folk, som bukker og skraber for ugudelige.   |
| VÆBNEREN   | <i>Nikker venligt</i>   | Niels ... og Rasmine. Vær hilset.   |

**PERSON****HANDLING****REPLIK**

*BONDEKONE og BONDEMAND ser væk*

**VÆBNEREN**

Jamen, er det ikke Stygge Snudendrejer?  
Du er vist langt hjemmefra?

*NARREN giver de to andre et langt blik. Derpå ryster han sigende på hovedet, mens han holder sig hårdt for munden med begge hænder*

**VÆBNEREN**

Sig mig. Hvad er der galt med Jer?

**BONDEKONE**

*Ser stift henover hovedet på VÆBNEREN*

Når præsten læser bandbullen, er vi ikke dem, som overhører det.

**BONDEMAND**

*Ser samme vej*

Man taler ikke Kirken imod. Nej, det gør man ikke.

**VÆBNEREN**

*Ser på NARREN*

Stygge. Fortæl mig. Er det fordi, præsten læste den bandbulle op i kirken? Tror I virkelig på, at jeg skulle være sådan en svindler?

**BONDEKONE**

*Tungt*

Een ved, hvad Præsten siger.

**BONDEMAND**

*Ulykkeligt*

Og Præsten siger kun, hvad tjener Vorherre bedst.

**VÆBNEREN**

Det skal I nu ikke regne med.

**BONDEKONE**

*Forfærdet, mens hun hiver BONDEMANDEN i ærmet*

Jeg vil ikke høre mere! Vi taler ikke med ugudelige. Den, som Herren har kastet fra Paradiset, tjener kun Djævelen.

**VÆBNEREN**

Sikke da noget sludder!  
Kære Stygge. Du ved da bedre.

*BONDEKONEN og BONDEMANDEN vender sig og haster med nedslagne blikke ud i Dameside.*

**NARREN**

*Venter til de to er væk*

Ikke mine ord igen, men der er visselig mere mellem Himmel og jord, end menneskesønnen forstår.

**VÆBNEREN**

Fri mig for det sludder. Du ved lige så godt som jeg, hvorfor Kirken pludselig kommer med den slags falske anklager.

**NARREN**

Jeg ved virkelig ikke, hvad Væbneren mener.



VÆBNEREN

Vær nu ikke dum, Stygge. Men du kan hilse din herre - og hans ærede hustru! - at jeg ikke sådan lader mig skræmme.

Jorden er min, og det vedbliver den med at være. Jeg tilbød din Herre at glemme alt om det sidste spil terning, men han var stædig, så jeg kan ikke se, at jeg nu skulle give efter. Især ikke, når han kan finde på noget så tølperagtigt.

NARREN

*Ser medlidende på  
VÆBNEREN*

Jeg skal overbringe Jeres besked. Og må Herren se i nåde til Jer. I vil sandelig få brug derfor!

*NARREN ud i Dameside.*

VÆBNEREN

*Ser længe efter ham  
Siger - på vej mod  
Kongeside:*

Jeg lader mig ikke slå ud så let. Der skal mere end nogle sætninger fra prædikestolen til at skræmme mig.

## Scene 5

NARREN

*Kommer eftertænksomt  
ind fra Dameside.  
Standser på Midtscene,  
venter lidt, før han  
vender sig mod publikum*

Man kan ikke undgå at beundre den brave Væbner. Han gjorde et tappert forsøg på at lade som om Biskoppen ikke havde udstedt den bandbulle.

Men der findes ingen mennesker, som tør tale Kirken imod.

Når man er lyst i band, så eksisterer man slet ikke. Ingen vil tale med een, man kan ikke købe noget, og ingen vil - eller *må* - arbejde for en person, som Kirken har sagt, er uønsket.

Væbner Møltike holdt ud i næsten et år. Og det er lang tid, kan I tro. Den eneste trøst var, at Biskoppen var meget længe om at komme til en afgørelse om jorden. For sagen var jo blevet noget speget.

Til sidst blev det dog for meget for Væbner Møltike. Hans børn sultede, hans kone plagede ham hver dag om at give op - så endelig en dag tog han en tung beslutning.

(fortsættes)

| PERSON   | HANDLING  | REPLIK   |
|--|---|--|
| <b>NARREN</b><br>(Fortsat)   |   | Men først ville han dog lige have en snak med sin tidligere ven.<br>Uh, jeg tør næsten ikke tænke på, hvad det kunne være endt med. Se nu bare dér:  |
| <b>VÆBNEREN</b>  | <i>Kommer tungt men beslutsomt gående fra Kongeside.<br/>Han holder et sværd i den ene hånd</i> | Stygge Snudendrejer. Kald på din herre!<br>Jeg skal tale med ham.  |
| <b>NARREN</b>  |   | Er det nu klogt, kære Væbner?<br>Og I vil da vel ikke kæmpe mod ham?<br>Det vil slet ikke være fornuftigt.   |
| <b>VÆBNEREN</b>  |   | Det vil tiden vise. Hent så din herre.   |
| <b>NARREN</b>  | <i>Ser en sidste gang på VÆBNEREN.<br/>Ud i Dameside</i>  | Nuvel da. Jeg skal nok skynde mig.   |
| <i>RIDDEREN kommer varsomt nærmere fra Dameside.<br/>NARREN er lige bag ham.</i> |   |  |
| <b>RIDDEREN</b>  |   | Herr Møltike? I er ikke velset her på borgen.  |
| <b>VÆBNEREN</b>  |   | Det får være så. Men jeg er nødt til at tale med Jer. Det her kan ikke blive ved med at gå.  |
| <b>RIDDEREN</b>  |   | Jeres elendighed er I selv skyld i.  |
| <b>VÆBNEREN</b>  |   | Mine drenge sulter. Jeg kan ikke engang købe rester hos selv den usleste bonde.<br>Alle vender mig ryggen. Blot fordi I ikke kan tåle at tabe et simpelt spil terning.   |
| <b>RIDDEREN</b>  |   | Ikke når indsatserne er så høje. Og slet ikke når modstanderen er så svigagtig.  |
| <b>VÆBNEREN</b>  | <i>Rækker sværdet frem med rystende hænder</i>  | I skal komme til at æde de ord i Jer igen!   |
| <b>RIDDEREN</b>  |   | Det ville være langt under min værdighed at krydse klinger med et væsen, som Vor Elskede Kirke har dømt uværdig til at færdes blandt os andre. For slet ikke at tale om, hvor nemt det ville være at dræbe Jer. Så udsultet I er blevet. |

| PERSON          | HANDLING  | REPLIK   |
|-----------------|---|--|
| <b>NARREN</b>   | <i>Danser ind foran<br/>RIDDEREN</i>                          | Ja, og skulle det gå anderledes, ville der ikke være så meget at slå om, vel? For så ville Biskoppen få sin jord med det samme Og du ville få en masse smukke messer at lytte til på kirkegården, Luffe.                       |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Vifter NARREN af</i>                                       | Vil du holde mund, Stygge.<br>Tvivler du på, at jeg kunne nedlægge denne køter med den ene hånd på ryggen.   |
| <b>NARREN</b>   |   | Måske har denne specielle køter mere at slå for end blot lidt flere mønter at efterlade til familien - eller til Kirken. Så jeg ville ikke vide, hvem jeg skulle sætte mine penge på ... når du spørger så direkte, Luffemand. |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Langer ud efter NARREN</i>                                 | Vil du pakke dig, din hund.  |
| <b>NARREN</b>   |   | Din nar har ret, Torluf. Men selvom jeg har min families liv og levned at kæmpe for, så er denne sag ikke værd at risikere livet for ved en sværdkamp.   |
| <b>RIDDEREN</b> | <i>Ud i Dameside</i>  | Nuvel, så har vi ikke mere at tale om. Vil I se at forlade min jord.<br>Kom, Stygge. Lad blot hunden hyle.   |
| <b>NARREN</b>   | <i>Venter til RIDDEREN er væk. Går derpå hen til VÆBNEREN</i> | Ville I virkelig slås mod min lille ridder?  |
| <b>VÆBNEREN</b> | <i>Meget træt</i>   | Det ville jeg nok på et tidspunkt. Men det giver ikke min familie mad på bordet.   |
| <b>NARREN</b>   |   | Det er der kun een ting, der kan gøre.   |
| <b>VÆBNEREN</b> |   | Ja, men jeg er ikke sikker på, at Biskoppen kan tales til fornuft.   |
| <b>NARREN</b>   | <i>Med et par hurtige blik til siderne</i>                    | Hvem taler om fornuft?<br>Der findes da masser af andre menneskelige egenskaber, man kan spille på. Selv Biskopper er trods alt en slags mennesker.  |
| <b>VÆBNEREN</b> |   | Ja, og kan være lige så grådige og pengesyge, som andre.<br>Men jeg ved ikke, hvordan - ...  |

| PERSON   | HANDLING  | REPLIK  |
|----------|---|---|
| NARREN   | <i>Helt fortroligt</i>  | Hvis man nu ... <i>forestillede</i> sig, at denne strid om nogle usle hytter og nogle sumpede marker kunne afsluttes til alles tilfredshed?   |
| VÆBNEREN |   | Så skal du ikke spørge mig, hvordan det gøres, Stygge. Jeg er kun træet. Og jeg har lang vej tilbage til Vigsø.   |
| NARREN   |   | Som trods alt kun ligger to mil fra Roskilde.   |
| VÆBNEREN |   | Jeg kan ikke forestille mig, at Biskoppen vil tale med en person, han selv har lyst i band.   |
| NARREN   | <i>Ser sig fordækt omkring.<br/>Tager så et stykke<br/>sammenrullet pergament<br/>frem fra koften</i> | Det er der råd for.<br><br>Se ... her et pergament.<br>Det er et brev, som en vis Biskop engang har skrevet til et ganske bestemt ... og kært familie-medlem.<br>Og det er pæne sager, kan jeg godt afsløre.  |
|          | <i>Stikker en finger i vejret</i>   | Men ... I må for Guds skyld ikke bryde seglet. Det vil ødelægge det hele.<br>Brevet er ægte nok ... skulle jeg mene!  |
|          | <i>For sig selv</i>   | Pyt med det. Men altså:<br>Hvis I fortæller Bispen, at I vil bytte dette pergament med en tilbagevisning af den forfærdelige bandbulle, så vil jeg næsten tro, at ...<br><br>Se dog ikke sådan på mig, kære Væbner. Alt er i sin bedste orden.<br>I kan tage mit ord på, at Biskoppen nok skal blive til at tale med. |
| VÆBNEREN |   | Jamen, hvordan ..? Hvis nu brevet ikke er ægte?   |
| NARREN   |   | Spørg ikke om mere. Nogle gange skal man ikke tænke så meget over det, der sker. Det skal nok gå altsammen.   |
| VÆBNEREN |   | Selv om jeg kommer til at tale med Biskoppen, så bliver han rasende, hvis han opdager, at det alligevel ikke er det brev, du siger, det er!   |

NARREN

Hvem siger også, at I skal vise ham brevet lige med det samme. I kan være forvisset om, at Hans Ærværdighed nok skal forstå at gå stille med dørene ...  
Hvis I forstår, hvad jeg mener.

Ikke mere snak her. Det er alt for farligt. Men jeg kan ledsage Jer et stykke af vejen, for det er jo ikke helt ligegyldigt, *hvad* I skal foreslå den grådige ... jeg mener naturligvis den Ærværdige Biskop.

VÆBNEREN

*Standser eftertænksomt*

Min brave Stygge. Der er noget, jeg ikke helt forstår. Du er vokset op sammen med Torluf, du er det eneste menneske, som tænker godt om ham - og som virkelig kan lide ham.

Hvorfor hjælper du så *mig* på denne måde?

NARREN

*Lægger hånden på VÆBNERENS skulder*

Det er en alt for lang historie. Den kan vi tage en anden dag. Men lad os bare sige, at ikke alle synes, at det er lykken bare at skrabe penge sammen - uanset om det går til een selv eller til Vor såkaldt Elskede Kirke.

Og nu er det jo ikke Luffemand selv, der står bag alt dette, vel. Det er en ganske anden! Og det er jo ikke alle mennesker, som I selv så rigtigt siger, der behandler min lille ridder som han fortjener.

Nok om det. Lad os så komme afsted. Jeg kan ledsage Jer til den næste landsby - og der et par ting, som vi skal have afklaret undervejs.

*NARREN og VÆBNEREN ud i Kongeside.*

*Kort efter haster NARREN igen over scenen, mens han fornøjet gnider sig hænderne. Ud i Dameside.*

## Scene 6

*NARREN og TJENEREN bærer igen Biskoppens tronstol ind på Midtscene.*

*Bag dem kommer BISKOPPEN, RIDDEREN og BORGHILD adstadigt marcherende.*

*Dernæst kommer VÆBNEREN [- BONDEKONE og BONDEMAND kan evt. være med som VÆBNERENS kone og en tjener - i andet tøj!] - fra Kongeside!*

*VÆBNEREN [og hans følge] stiller sig på Kongesiden af stolen, RIDDEREN og hans følge på Damesiden.*

*BISKOPPEN sætter sig i stolen og nikker først mod RIDDEREN, derefter mod VÆBNEREN.*

*De nikker andægtigt tilbage.*

*BISKOPPEN og VÆBNEREN har hver et pergament i hånden.*

**BISKOPPEN**

Vi har tilkaldt Jer, Ridder Tyregård af Hørsholm, og Jer, Erfrard Møltike af Vigsø, for at afsige Vor Hellige Kirkes afgørelse i den strid, som har hersket mellem Eder igennem så mange måneder.

Vi har tilspurgt den Højeste Magt, og skal på denne dag kundgøre den beslutning, som er taget i denne sag.

*Rejser sig*

*(Hrm-hrm) Hermed kundgøres følgende:*

Væbner Erfrard Møltike er fra denne dag at regne for ligeværdig med andre af sin stand. Enhver, som måtte tænke nedværdigende tanker om den ærede Væbner, vil mødes med Kirkens og Vorherres vrede.

*Rækker sit pergament frem*

*VÆBNEREN træder frem og tager pergamentet [og giver det til sit følge]  
Stilfærdig jubel hos VÆBNEREN [og hans følge]*

**BISKOPPEN**

*Fortsætter*

I lyset af den strid, som hersker omkring landsbyen Måløv og dens omliggende jorde, er det Kirkens agt at modtage omtalte landsby som betaling for 50 sjælemesser til lindring for Ridder Torluf Tyregårds sjæl på dens vandring gennem Skærsilden, måtte den dag komme, at han har behov derfor. Betalingen skal forefalde straks, at Kirken ikke senere må se sin betaling være forfalden til anden side.

*Stor - dæmpet - forfædelse hos RIDDERENS følge - især hos BORGHILD*

**BORGHILD**

Jamen, Onkel - ..!

| PERSON   | HANDLING   | REPLIK   |
|--|--|--|
| <b>BISKOPPEN</b>   | <i>Med et langt skævt blik på <u>det andet</u> pergament i VÆBNERENS hånd.</i> | Vor Elskede Kirke skal herefter ligeledes sikre, at omtalte jord forpagtes til en værdig person, at vedkommende skal indtjene en løn svarende til halvdelen af den afgrøde, som jorden måtte give.<br><br>Til dette hverv udnævnes Herren til Vigsø, Væbner Erfrard Møltike, at han skal passe jorden som sit eget gods. |
| <i>BORGHILD må nu holdes tilbage med magt af RIDDEREN og TJENEREN</i>              |  |  |
| <b>BISKOPPEN</b>   | <i>Derpå sætter han sig tungt i stolen.</i>                                    | Lad Herrens dom bekende i Bispesædets kirker.<br><br>Herren være priset! Amen.   |
| <b>RIDDEREN</b>  | <i>Ser sig forvirret omkring, mens han stadig holder fast i BORGHILD</i>       | Jeg forstår ikke ..? Skal jorden betales allerede nu?  |
| <b>NARREN</b>  | <i>Klapper ham på skulderen</i>  | Den ligger også <i>alt for langt</i> fra Hørsholm. Vi er bedst tjent uden den smule mose.  |
| <b>BORGHILD</b>  | <i>Fråder</i>  | Det kan du ikke, Onkel!<br>Det er vores jord. Den slyngel skal ikke have lov til at stjæle den fra os ...<br><i>Du</i> skal ikke stjæle den fra os.  |
| <b>RIDDEREN</b>  | <i>Vågner op</i>   | Vår din mund, kvinde. Du er i Herrens Hus. Sådan taler man ikke til en biskop.   |
| <i>RIDDEREN og TJENEREN begynder at bakse den boksende BORGHILD ud i Kongeside</i> |  |  |
| <b>BORGHILD</b>  | <i>Hylér:</i>  | Det skal I komme til at fortryde!<br>Allesammen, hører I. Det skal I ... [ <i>osv</i> ]  |
| <i>NARREN lader som om han følger efter, men standser kort efter i Dameside.</i>   |  |  |
| <b>BISKOPPEN</b>   | <i>Ser tungt efter dem</i>   |  |
| <b>VÆBNEREN</b>  | <i>[Lader sit følge gå ud i Kongeside]. Træder hen til BISKOPPEN</i>           | Lovet være Herren i det Høje.<br>Jeg kan forsikre Deres Højærværdighed om, at jeg skal passe de jorde, som var det mine egne.  |
| <b>BISKOPPEN</b>   | <i>Rækker hånden frem</i>  | Pergamentet!   |
| <b>VÆBNEREN</b>  | <i>Ser på pergamentet i sin hånd. Derpå rækker han det til BISKOPPEN</i>       | Lad aldrig ny ufred herske blandt menneskene.<br>Jeg anbefaler mig.  |

**PERSON****HANDLING****REPLIK**

*VÆBNEREN bukker elegant og går ud i Kongeside.*

*NARREN står lidt tilbagetrukket og er nu den sidste på scenen foruden Biskoppen*

**BISKOPPEN**

*Bryder seglet*

Ja, sådan skal ens ungdoms synder vende tilbage som Herrens hævn!

*Ruller pergamentet ud*

Havde jeg dog aldrig været så letsindig ..!  
Hvad. Jamen, hvad er det?!

*Han vender pergamentet i sine hænder*

BLANKT - det er BLANKT!!  
Jeg er blevet narret!

*Han rejser sig og kyler pergamentet fra sig.  
Stormer ud i Kongeside*

Og jeg som - ... årh, hvor har jeg været dum!

*Lige forbi NARREN, som med hånden for munden ser ham gå ud.*

*Derefter kommer han hoppende [vejr møller?] frem til Midtscene.*

**NARREN**

Hvad siger I så? Hvor kan menneskene dog være dumme.

Men så kom der atter mad på bordet hos den gode Væbner.

... og min lille ridder? Jo, han overlevede skam hurtigt tabet af den smule landsby.

Det var nok lidt sværere for hans kære hustru, men siden den dag var det som om, hun fik andet at tænke på, end altid at råbe efter sin mand.

Og hvad kan vi så lære af denne lille fortælling?

*Ser skælmisk til siderne*

Det aner jeg ikke. For jeg er jo kun en nar!

Så den må I selv regne ud!

*NARREN efterligner klovnet Væbnerens elegante buk og danser derpå højt leende ud i Kongeside*

Jeg anbefaler mig

*Ha-ha-ha-hi-hi-hi-ha-ha-ha- ...*

**SLUT**

---

*Jens E.Hansen  
7.-8. december 1998*



## Noter om opførelse og kostumer.

Forestillingen er et bestillings-arbejde, bestilt af to skolelærere, som gerne vil have, at der i Pederstrup foregår noget for skolebørnene i anledning af Middelalder-året 1999.

Dette stiller nogle særlige krav til opførelses-formen. Handlingen er ikke *specielt* indrettet efter det forventede publikum (børnehave- til 6. klasse). Derfor er kunsten at få skuespillet til at være så flydende som muligt, samt at få Narren til at være så levende og morsom som muligt.

Kan der tilføres diverse komiske *slapstick*-numre - med Narren som deltager - kan det forhåbentlig få børnene til at more sig. Så kan de voksne fornøje sig med at følge med i intrigen og dens udvikling!

Det kan diskuteres, hvorvidt man til en 'børne'-forestilling skal lade et delikat emne som en formodet flirten mellem Biskoppen og hans niece indgå som løsning på konflikten. Nu gøres det altså, men det betyder samtidig, at emnet blot skal vises og behandles, ikke at det skal udpensles eller tilføjes mere lir end antydnet i teksten. Forhåbentlig vil børnene ikke hænge sig i netop disse detaljer. (Men det er *naturellement* guf for voksne!)

## Personerne

**Narren** skal helst ligne 'ham fra spillekortene': flerfarvet dragt, blæksprutte-hue, evt. med små klokker på spidserne. Snabel-sko er et *must*. Personen skal desuden gerne forsynes med en grotesk krum næse. Som kendetegn kan Narren enten jonglere, lave tryllekunster eller måske spille små kvikke strofer på en kort-stammet fløjte (af træ).

**Ridderen** bør være i rustning - hele vejen - dog uden hjelm og våben.

**Borghild** er en statelig borgfrue. Højlivet kjole, et par store armringe, en halsring og flot opsat hår med et stort guldspænde over knolden i nakken.

**Væbneren** skal *næsten* ligne en senere tids Junker. Gamacher, en kort silkekoft, skråhue (næsten som en alpehue, dog større og hængende ned i den ene side), spidse tøfler (snabelsko *uden* snabel!) Gerne også et lille slag over den ene skulder.

**Biskoppen** skal naturligvis ligne en ægte 1400-tals biskop. Personen bør udstråle den dum-snedighed, som Biskoppen tror sig i besiddelse af. Han skal ikke gøres for ulækker, da det så vil være svært at forstå, at Borghild nogensinde skulle have nulret med ham!

**Tjener, Bondekone og Bondemand** skal blot være i groft, simpelt tøj, men gerne i lidt livlige farver: rød, brun, blå og grøn. Tjeneren gerne i finere stof end bondefolket.

Hvis man tilføjer (de replikløse) Væbnerens kone og tjener, skal deres tøj være efter henhv. Borghilds og Tjenerens model.

*Jens E.Hansen, december 1998*

## Jens E.Hansens romaner, musicaler og skuespil

---

Hvis du har lyst til at læse andre titler - romaner, musicaler og skuespil - skrevet af Jens E.Hansen og som udgives af Dansk Teaterforlag, data Plays og andre, kan du finde flere oplysninger på internetadresserne: <http://www.jeh.dk>.

### Bestemmelser angående brug af 'data Plays'-værker

---

Alle rettigheder omkring opførelse og opførelsesafgifter for værker udgivet af 'data Plays' varetages af JEH Media.

- alle 'data Plays'-værker er copyright 'data Plays' / den aktuelle forfatter..
- de til hver titel tilhørende filer, som udgør de(t) komplette eksemplar(er) man modtager/downloader via internettet - samt et eventuelt udprint, er udelukkende til eget, private forbrug ganske som en trykt bog.
- enhver form for plagiering, afskrivning eller kopiering af værket/værkerne - helt eller delvist - brug af ideer, personer og handling med videre samt videresalg i kommercielt øjemed er ikke tilladt i henhold til ophavsretsloven med mindre skriftlig tilladelse hertil er indhentet hos forfatter/udgiver.
- skuespil og musikforestillinger er til fri gennemlæsning. Kopiering i prøve-øjemed er tilladt, men eventuelle **opførelser ved offentlige forestillinger kræver skriftlig tilladelse fra forfatter/udgiver samt aftale om betaling af opførelsesafgift.**

Priser for opførelsesafgift pr. forestilling ved amatør- eller skoleforestillinger fremgår af den aktuelle oversigt på internet-adressen <http://www.dataPlays.dk>.

Alle andre former for forestillinger med -data Plays'-værker kræver særlig aftale med JEH Media.

*Disse bestemmelser træder i kraft pr. 1. januar 2017 og overstyrer hidtidige bestemmelser!*

---

JEH Media/data Plays  
v. **Jens E.Hansen**  
Våbenstedvej 23  
2730 Herlev

email: [jeh@jeh.dk](mailto:jeh@jeh.dk)

<http://www.jeh.dk>

<http://www.jeh-media.dk>